

PRAVILNIK O OBUCI I ISPITU ZA ENERGETSKOG SAVETNIKA

(„Sl. glasnik RS”, br. 51/2022)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način sprovođenja i sadržina programa teorijske i praktične obuke, kao i bliži uslovi i način polaganja ispita za energetskog savetnika.

Značenje izraza

Član 2

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1) *obuka* je sticanje teorijskih i praktičnih znanja za polaganje ispita za energetskog savetnika, u skladu sa zakonom kojim se uređuju energetska efikasnost i racionalna upotreba energije i ovim pravilnikom;
- 2) *Organizacija za obuku* je organizacija koju je ministar nadležan za poslove energetike (u daljem tekstu: Ministar) ovlastio da sprovodi obuku za energetske menadžere i energetske savetnike, u skladu sa zakonom kojim se uređuju energetska efikasnost i racionalna upotreba energije;
- 3) *laboratoriјa za praktičnu obuku* je prostor u kojem su smešteni laboratorijska oprema i oprema za merenje koje se koriste za sprovođenje programa praktične obuke za energetske savetnike.
- 4) *vrste obuke* su obuka za energetskog savetnika za oblast mašinske tehnike, za oblast elektrotehnike i za oblast arhitekture.

Ostali izrazi koji se koriste u ovom pravilniku imaju značenje određeno u zakonu kojim se uređuju energetska efikasnost i racionalna upotreba energije.

Cilj obuke

Član 3

Lice koje završi obuku i položi ispit za energetskog savetnika osposobljeno je da u oblasti za koju je završilo obuku i položilo ispit (oblast mašinske tehnike, elektrotehnike ili arhitekture), nakon pribavljanja licence energetskog savetnika sprovodi energetski pregled u skladu sa zakonom kojim se uređuju energetska efikasnost i racionalna upotreba energije.

Način sprovođenja obuke i sadržina programa obuke

Član 4

Obuka za energetskog savetnika sastoji se od teorijske i praktične obuke.

Program obuke nalazi se u Prilogu - Program obuke za energetske savetnike, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Teorijska obuka

Član 5

Teorijska obuka iz člana 4. ovog pravilnika sastoji se od:

- 1) opšteg dela, koji prvog dana obuke pohađaju svi polaznici, bez obzira na vrstu obuke koju pohađaju;
- 2) specijalizovanog dela, koji drugog dana obuke pohađaju polaznici zavisno od vrste obuke koju pohađaju, odnosno koji se drži posebno za oblast mašinske tehnike, za oblast elektrotehnike i za oblast arhitekture.

Teorijska obuka iz stava 1. ovog člana sprovodi se kroz teorijsku nastavu i diskusije.

Praktična obuka

Član 6

Praktična obuka iz člana 4. ovog pravilnika sastoji se od:

- 1) obuke u laboratoriji koju trećeg dana obuke pohađaju svi polaznici bez obzira na vrstu obuke koju pohađaju;
- 2) sprovođenja energetskog pregleda na zadatom primeru, koje uključuje izradu i prezentaciju izveštaja o sprovedenom energetskom pregledu u vidu vežbe u kojoj četvrtog dana obuke učestvuju polaznici bez obzira na vrstu obuke koju pohađaju, u skladu sa uputstvima i uz nadzor predavača;
- 3) samostalne izrade dela izveštaja o sprovedenom energetskom pregledu.

Praktična obuka iz stava 1. tačka 1) ovog člana sprovodi se u laboratoriji za praktičnu obuku uz korišćenje laboratorijske opreme i opreme za merenje.

Broj polaznika na časovima praktične obuke iz stava 1. tač. 1)-2) ovog člana ne može biti veći od šest.

Samostalna izrada dela izveštaja o sprovedenom energetskom pregledu

Član 7

Svaki polaznik u domenu svoje struke i uz pomoć mentora samostalno izrađuje deo izveštaja o sprovedenom energetskom pregledu iz člana 6. stav 1. tačka 3) ovog pravilnika.

Organizacija za obuku za svakog polaznika obuke određuje mentora.

Isti mentor može biti određen za najviše tri polaznika obuke u isto vreme.

Trajanje obuke

Član 8

Teorijska obuka iz člana 5. tač. 1)-2) ovog pravilnika i praktična obuka iz člana 6. tač. 1)-2) ovog pravilnika traju ukupno četiri dana u toku kojih se dnevno drži šest ili sedam časova u trajanju od po 45 minuta.

Rok za samostalnu izradu dela izveštaja o sprovedenom energetskom pregledu iz člana 6. stav 1. tačka 3) ovog pravilnika je 30 dana od završetka teorijskog dela obuke iz člana 5. ovog pravilnika i praktičnog dela obuke iz člana 6. stav 1. tač. 1)-2) ovog pravilnika.

Poziv za pohađanje obuke

Član 9

Poziv za pohađanje obuke za energetske savetnike priprema Organizacija za obuku i objavljuje na svojoj internet stranici.

Poziv za pohađanje obuke sadrži: obrazac, rok i način podnošenja prijave, podatke o mestu, početku i rasporedu časova obuke, kao i visini i načinu plaćanja troškova za obuku.

Najmanje sedam dana pre početka obuke na internet stranici Organizacije za obuku objavljuje se spisak polaznika koji pohađaju obuku u terminu određenom u pozivu.

Potvrda o završenoj obuci

Član 10

Po završetku obuke, Organizacija za obuku izdaje polaznicima potvrdu o završenoj obuci.

Potvrda iz stava 1. ovog člana može se izdati polazniku koji je prisustvovao na svim časovima teorijske obuke iz člana 5. ovog pravilnika i praktične obuke iz člana 6. stav 1. tač. 1)-2) ovog pravilnika i koji ima od strane mentora odobren deo izveštaja o sprovedenom energetskom pregledu.

Dosije o polazniku obuke

Član 11

Organizacija za obuku vodi dosije o svakom polazniku obuke koji sadrži:

- 1) lične podatke o polazniku obuke;
- 2) prijavu za pohađanje obuke;
- 3) ugovor o pohađanju obuke, zaključen između Organizacije za obuku i polaznika obuke;
- 4) kopiju dokaza da je polaznik platio troškove obuke;
- 5) evidenciju o prisutnosti polaznika na časovima obuke;
- 6) kopiju izdate potvrde o završenoj obuci.

Organizacija za obuku unosi podatke o polaznicima obuke i licima koja su položila ispit za energetskog savetnika u SEMIS.

Komisija za polaganje ispita

Član 12

Komisija za polaganje ispita za energetskog savetnika (u daljem tekstu: Komisija) utvrđuje spisak ispitnih pitanja na testu, određuje način bodovanja pitanja, pregleda odgovore na testovima, ispituje i ocenjuje kandidate na usmenom delu ispita.

Komisija se sastoji od predsednika i tri člana koji imaju zamenike.

Članovi Komisije su jedan zaposleni u ministarstvu nadležnom za poslove energetike koji ima visoku stručnu spremu i višegodišnje iskustvo na poslovima energetske efikasnosti i tri predavača Organizacije za obuku koji drže obuku za energetske savetnike, po jedan iz oblasti mašinstva, elektrotehnike i arhitekture.

Komisija podnosi Ministru izveštaj o polaganju ispita a kopiju izveštaja dostavlja Organizaciji za obuku.

Bliži uslovi polaganja ispita

Član 13

Ispit za energetskog savetnika polaže se u prostorijama Organizacije za obuku.

Vreme i mesto održavanja ispita, obrazac i rok za podnošenje prijave za polaganje ispita objavljaju se na internet stranici Organizacije za obuku.

Kandidat za polaganje ispita za energetskog savetnika (u daljem tekstu: kandidat) podnosi Organizaciji za obuku prijavu za polaganje ispita najkasnije 15 dana pre datuma održavanja ispita.

Organizacija za obuku vrši pregled primljenih prijava za polaganje ispita, vodi zapisnik o pregledu prijava i utvrđuje spisak kandidata koji ispunjavaju uslove za polaganje ispita.

Ako Organizacija za obuku utvrdi da neki kandidat ne ispunjava uslove za polaganje ispita, to konstatuje u zapisniku sa obrazloženjem.

Organizacija za obuku u roku od deset dana od isteka roka za podnošenje prijava dostavlja Komisiji spisak kandidata koji ispunjavaju uslove za polaganje ispita i zapisnik o pregledu prijava.

Spisak kandidata koji polažu ispit u zakazanom terminu objavljuje se na internet stranici Organizacije za obuku.

Nakon utvrđivanja spiska iz stava 3. ovog člana, Organizacija za obuku obaveštava kandidate koji ne ispunjavaju uslove za polaganje ispita o razlozima za odbacivanje prijave.

Način polaganja ispita

Član 14

Ispit za energetskog savetnika sastoji se iz provere znanja prema programu obuke kroz polaganje testa i iz usmenog dela ispita.

Test

Član 15

Test se vrednuje sa najviše 100 bodova. Smatra se da je kandidat položio test ako je ostvario najmanje 80 bodova.

Kandidat koji je položio test izlazi na usmeni deo ispita.

Usmeni deo ispita

Član 16

Na usmenom delu ispita Komisija vrši proveru znanja kandidata, polazeći od dela izveštaja o sprovedenom energetskom pregledu koji je kandidat uradio.

Usmeni deo ispita za svakog kandidata traje 30 minuta. U prvih deset minuta kandidat prezentuje deo izveštaja o sprovedenom energetskom pregledu koji je uradio i mere energetske efikasnosti koje je predložio, a u preostalih 20 minuta odgovara na pitanja članova Komisije.

Svaki član Komisije ocenjuje znanje kandidata ocenom "dobar", "zadovoljava" ili "ne zadovoljava" u svakoj od sledećih oblasti:

- 1) prezentacija dela izveštaja o sprovedenom energetskom pregledu sa ciljem da se jasno predstave i objasne rezultati sprovedenog energetskog pregleda i predložene mere energetske efikasnosti, na način razumljiv licima koja nemaju stručno znanje iz oblasti energetske efikasnosti;
- 2) vladanje materijom u pogledu otkrivanja glavnih uzroka neefikasne potrošnje energije i vode i predlaganja mera i aktivnosti čijom primenom bi bilo moguće smanjiti potrošnju energije i vode i ostvariti uštede iskazane u fizičkim jedinicama i novčanom iznosu;
- 3) koncipiranje i predlaganje efikasnog plana aktivnosti za primenu mera energetske efikasnosti, kao i predlaganje mera za unapređenje tehničke veštine i sposobljenosti kadrova subjekta kod koga se vrši energetski pregled u pogledu primene mera energetske efikasnosti, u domenu struke i tehničke veština koje kandidat poseduje;
- 4) vladanje materijom prilikom davanja odgovora na pitanja postavljena od strane članova Komisije u vezi sa prezentovanim izveštajem i obukom.

Da bi član Komisije pozitivno ocenio kandidata na usmenom delu ispita, kandidat ne može dobiti ni jednu ocenu "ne zadovoljava".

Da bi kandidat položio usmeni deo ispita neophodno je da ga pozitivno ocene tri člana Komisije, od kojih bar jedan mora biti predavač iz oblasti (mašinske tehnike, elektrotehnike ili arhitekture), koja odgovara vrsti ispita koji kandidat polaže.

Kandidat koji je nakon testa položio i usmeni deo ispita, položio je ispit za energetskog savetnika.

Odustanak i kršenje discipline

Član 17

Kandidatu koji ne izđe na ispit iz opravdanih razloga, Komisija određuje drugi rok za polaganje ispita.

Ako kandidat neopravdano odustane od započetog polaganja ispita ili bez odobrenja napusti ispit, smatra se da nije položio ispit.

Ako kandidat teže naruši disciplinu na ispitu, Komisija može odlučiti da ga udalji sa ispita.

Zapisnik o polaganju ispita

Član 18

O polaganju ispita vodi se zapisnik u koji se unose podaci od značaja za tok ispita, podaci o rezultatima svakog kandidata na testu i na usmenom delu ispita, kao i podaci o kandidatima koji su položili ispit.

Zapisnik potpisuju predsednik i članovi Komisije u roku koji ne može biti duži od pet radnih dana od dana polaganja ispita.

Organizacija za obuku obaveštava kandidate o rezultatima ispita elektronskom poštom.

Uspeh kandidata na ispitu ocenjuje se ocenom "položio" ili "nije položio".

Završna odredba

Član 19

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Prilog

PROGRAM OBUKE ZA ENERGETSKE SAVETNIKE

	TEME	VREME TRAJANJA
PRVI DAN OBUKE		
	TEORIJSKA OBUKA	
1.	OPŠTI DEO	1 čas
	Zakon i druga regulativa o Sistemu energetskog menadžmenta	
	- Sistem energetskog menadžmenta - Zakon o energetskoj efikasnosti i racionalnoj upotrebi energije - Uloga energetskog savetnika u sistemu energetskog menadžmenta (1) Procedura sticanja licence energetskog savetnika (2) Zadaci energetskog savetnika - Način sprovođenja i sadržina programa teorijske i praktične obuke za energetske savetnike	
2.	ENERGETSKI PREGLED	
2.1	Opšte	
	- Plan i program sprovođenja energetskog pregleda - Standardi koji se primenjuju prilikom sprovođenja energetskog pregleda - Obim, način i rokovi sprovođenja energetskog pregleda - Vrste upitnika - Obilazak lokacije	
2.2	Prikupljanje opštih informacija - opšti (zajednički) deo	2 časa
	- Prikupljanje osnovnih informacija o lokaciji/objektu/zgradi - Prikupljanje podataka o obimu proizvodnje (za proizvodna privredna društva) i/ili površinama i nameni objekata i zgrada - Prikupljanje podataka o energetima i potrošnji energije - preračunavanje potrošnje energije - Identifikacije opreme/uređaja, najvećih potrošača energije (naziv opreme/uređaja, broj komada, snaga, broj radnih sati u toku godine)	

	<ul style="list-style-type: none"> - Prikupljanje podataka o uređajima/opremi potrošačima energije - Prikupljanje podataka o toplotnim svojstvima omotača zgrade 	
2.3	Identifikacija mera energetske efikasnosti - opšte	2 časa
	<ul style="list-style-type: none"> - Primeri mera energetske efikasnosti - bez proračuna finansijskih i ušteda u energiji - Indikatori energetske efikasnosti i energetski intenzitet lokacije/objekta - Poređenje energetskog intenziteta sa sličnim lokacijama/objektima (interno i spoljne poređenje) 	
3.	IZVEŠTAJ O ENERGETSKOM PREGLEDU	1 čas
	Sadržaj izveštaja o sprovedenom energetskom pregledu	

DRUGI DAN OBUKE

4.	TEORIJSKA OBUKA - održava se paralelno u tri učionice	
	Specijalizovani deo obuke	
4.1	Specijalizovani deo obuke za oblast mašinske tehnike	
	<ul style="list-style-type: none"> - Praktični primeri mera poboljšanja energetske efikasnosti - Upravljanje tokovima energije i tehnološkim procesima industrijskih postrojenja, mašinskih instalacija, uređaja i opreme sa odgovarajućim proračunom finansijskih i ušteda u energiji. - Metodologija proračuna potrošnje energije za grejanje i energije za hlađenje zgrade 	6 časova
4.2	Specijalizovani deo obuke za oblast elektrotehnike	
	Praktični primeri mera poboljšanja energetske efikasnosti upravljanja potrošnjom električne energije, radom uređaja i sistema za prenos i distribuciju električne energije, te potrošačima električne energije sa odgovarajućim proračunom finansijskih i ušteda energije.	6 časova
4.3	Specijalizovani deo obuke za oblast arhitekture i mere energetske efikasnosti	
	<ul style="list-style-type: none"> - Obuka za korišćenje termovizijske kamere - Metodologija proračuna potrošnje energije za grejanje i energije za hlađenje zgrade - Praktični primeri arhitektonsko-građevinskih mera poboljšanja energetske efikasnosti objekata sa odgovarajućim proračunom finansijskih i ušteda u energiji. 	6 časova

TREĆI DAN OBUKE

	PRAKTIČNA OBUKA U LABORATORIJI	
5.	Oprema za merenje sa obukom u laboratoriji	
5.1	Upoznavanje sa opremom za merenje tokom energetskog pregleda (analizator dimnih gasova, uređaj za prikupljanje podataka, detektor curenja vazduha, termometar itd.)	4 časa
5.2	Primena merne opreme i primeri proračuna uz korišćenje izmerenih vrednosti	
5.3	Obuka za korišćenje opreme u laboratoriji	
5.4	Vežba praktičnog korišćenja opreme, posebno termovizijske kamere	2 časa

ČETVRTI DAN OBUKE

6.	Vežba sprovođenja energetskog pregleda na zadatom primeru (bez izlaska na teren) - rad u grupi, zajednička izrada i prezentacija izveštaja	6 časova
----	--	----------

	<ul style="list-style-type: none"> - Formiranje grupe i objašnjavanje pravila pri praktičnom sprovođenju energetskog pregleda - Upoznavanje grupe sa preduslovima za sprovođenje energetskog pregleda - Zajedničko sprovođenje energetskog pregleda na osnovu datih podataka za zadati primer (bez izlaska na teren) - Zajednička izrada izveštaja - Prezentacija izveštaja 	
7.	IZRADA IZVEŠTAJA	do 30 dana
	Samostalna izrada dela izveštaja o energetskom pregledu uz nadzor mentora	